

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobce: **PhDr. M. H. B.**, zastoupeného Mgr. Dagmar Rezkovou Dřímalovou, advokátkou se sídlem Muchova 9/223, Praha 6, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 1292/25, Praha 5 - Smíchov, o přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 24. 2. 2009, č. j. X, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 11. 5. 2010, č. j. 4 Cad 59/2009 – 41,

takto:

I. Kasační stížnost se zamítá.

II. Žádnému z účastníků se nepřiznává náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovené advokátce stěžovatele Mgr. Dagmar Rezkové Dřímalové se přiznává odměna za zastupování ve výši 1600 Kč. Tato částka bude jmenované vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 2 měsíců od právní moci tohoto rozhodnutí. Náklady právního zastoupení stěžovatele nese stát.

Odůvodnění:

Včas podanou kasační stížností napadl žalobce (dále též „stěžovatel“) v záhlaví uvedený rozsudek Městského soudu v Praze, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 24. 2. 2009, č. j. X. Tímto rozhodnutím žalovaná zamítla žádost stěžovatele o přiznání starobního důchodu podle §

56 odst. 1 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění účinném ke dni vydání rozhodnutí žalované (dále jen „zákon č. 155/1995 Sb."), neboť ke dni 17. 3. 2006 nezískal potřebných 25 let pojištění. I při započtení doby pojištění potvrzené francouzským nositelem pojištění ve formuláři E 205 FR činila celková doba pojištění stěžovatele 22 roků a 14 dnů. Žalovaná konstatovala, že její rozhodnutí ze dne 27. 3. 2007 zůstává i nadále v platnosti.

Ze spisové dokumentace vyplývá, že rozhodnutím ze dne 27. 3. 2007 žalovaná zamítla žádost stěžovatele o přiznání starobního důchodu pro nesplnění podmínek § 29 zákona č. 155/1995 Sb. s přihlédnutím k Nařízení Rady (EHS) č. 1408/71 a Nařízení Rady (EHS) č. 574/72 s odůvodněním, že žalobce sice ke dni 17. 3. 2006 splňuje podmínku dovršení důchodového věku podle § 29 písm. a) zákona, nesplňuje však podmínku získání potřebné doby pojištění v rozsahu 25 let.

Městský soud v Praze dospěl k závěru, že žalovaná při vydání napadeného rozhodnutí ze dne 24. 2. 2009 postupovala na základě správně zjištěného skutkového stavu věci a v souladu se zákonem. Stěžovatel k datu vydání rozhodnutí získal 22 roků a 14 dnů doby pojištění. V této době je započtena i doba studia stěžovatele ve Francii, kdy podle formuláře E 205 FR francouzský nositel pojištění stěžovateli potvrdil dobu pojištění v roce 1981 v trvání tří trimestrů, v roce 1982 jeden trimestr a v roce 1983 také jeden trimestr. Žalovaná nemohla stěžovateli započítat jinou dobu pojištění ve Francii než dobu, která byla francouzským nositelem pojištění stěžovateli potvrzena. Žalovaná přitom vycházela z čl. 46 odst. 2 Nařízení Rady č. 1408/71, podle kterého všechny doby pojištění, které byly splněny podle předpisů členských států, se hodnotí tak, jak byly splněny v příslušném státě podle předpisů, z nichž vychází příslušná instituce tohoto státu v době přiznání dávky. Žalovaná sama hodnotit dobu pojištění ve Francii nemůže. Stěžovatel v průběhu soudního řízení nepředložil žádné další doklady, které by prokazovaly jinou dobu pojištění než byla doložena formulářem E 205 F. Městský soud v Praze se tak ztotožnil se závěrem žalované, že stěžovatel nesplnil podmínku spočívající v získání doby pojištění nejméně 25 let. Žalobu proto zamítl jako nedůvodnou ve smyslu § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.").

Podanou kasační stížností napadl stěžovatel rozsudek Městského soudu v Praze z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Uvedl, že soud v rozhodnutí o zamítnutí žaloby nijak neprojednal pochybení žalované, o němž bylo rozhodnuto již rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 24. 2. 2010. Podle názoru stěžovatele žalovaná do doby pojištění nezapočetla dobu jeho studia ve Francii. V průběhu řízení zasílala žalovaná stěžovateli přípisy, ve kterých jej informovala o tom, že čeká na potvrzení od francouzského nositele pojištění ohledně studia stěžovatele ve Francii. Od počátku byla přitom srozuměna s tím, že francouzský nositel pojištění CRAM účastníkům pojištění potvrzuje pouze dobu pojištění při zaměstnání a nikoliv i dobu pojištění při studiu. Stěžovatel však již jako student měl sociální pojištění od roku 1981 do roku 1986. Tato doba pojištění ve Francii by mu měla být započtena do doby pojištění potřebné pro získání starobního důchodu na území ČR. Stěžovateli nebyla dále započtena ani doba pojištění za dobu výkonu zaměstnání u Interhotelu Flora Praha, s. p., v období od 7. 3. 1988 do 31. 3. 1989. Stěžovatel proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Městského soudu v Praze zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek Městského soudu v Praze z hlediska uplatněných stížních bodů, jakož i ve smyslu § 109 odst. 3 s. ř. s., a po posouzení věci dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Podle čl. 45 odst. 1 Nařízení Rady (EHS) č. 1408/71 tam, kde předpisy členského státu podmiňují získání, udržení nebo opětné nabytí dávek, podle soustavy, která není zvláštní soustavou ve smyslu odstavců 2 a 3, splněním dob pojištění nebo dob trvalého bydlení, kompetentní instituce tohoto členského státu vezme zřetel, tam kde je to nutné, na doby pojištění nebo trvalého bydlení podle předpisů kteréhokoli jiného členského státu, ať již jde o doby podle všeobecné soustavy nebo podle zvláštní soustavy a doby zaměstnané osoby nebo samostatně výdělečně činné osoby. Za tímto účelem bude tyto doby posuzovat jako kdyby byly splněny podle jejích vlastních předpisů.

V projednávané věci při posouzení splnění podmínky získání potřebné doby pojištění podle § 29 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb. žalovaná zohlednila jednak dobu pojištění stěžovatele v České republice, jednak dobu pojištění potvrzenou francouzským nositelem pojištění. Podle formuláře E 205 FR stěžovatel ve Francii získal dobu pojištění v roce 1981 v délce tří trimestrů (270 dnů), v roce 1982 jednoho trimestru (90 dnů) a v roce 1983 jednoho trimestru (90 dnů).

Stěžovatel namítl, že mu měla být započtena i doba studia ve Francii od roku 1981 do roku 1986. Nejvyšší správní soud zde připomíná, že smyslem citovaného Nařízení je zajistit, aby migrující osoby zaměstnané ve více zemích neztratily své nároky na sociální dávky (především důchody) z důvodu jiného občanství, bydliště, či proto, že v žádné z nich nesplnily potřebnou dobu pojištění stanovenou předpisy té které země. Jde přitom o nároky bezprostředně související s právem občanů na svobodný pohyb. Nařízení se však omezuje pouze na koordinaci existujících, často velmi různorodých národních sociálních systémů, aniž by však hlouběji zasahovalo do jejich podstaty. Čl. 45 odst. 1 Nařízení vyjadřuje princip sčítání dob pojištění získaných v jednotlivých smluvních státech. V projednávaném případě tak bylo třeba započíst doby pojištění stěžovatele získané podle českých právních předpisů i podle francouzským právních předpisů. Posouzení, zda se jedná o doby pojištění, přitom nepodléhá koordinaci podle Nařízení a plně závisí na vnitrostátní právní úpravě. Co se týče možnosti započtení doby studia v zahraničí podle českých právních předpisů jako doby pojištění, je třeba vycházet z úpravy zákona č. 155/1995 Sb. Podle § 5 odst. 1 písm. m) zákona č. 155/1995 Sb. lze za náhradní dobu pojištění považovat dobu účasti na pojištění osob, které se soustavně připravují na budoucí povolání studiem na střední nebo vyšší odborné škole nebo vysoké škole v České republice, a to po dobu prvních šesti let tohoto studia po dosažení věku 18 let. I podle § 12 zákona je podmínkou započtení této doby jako náhradní doby pojištění skutečnost, že byla získána na území České republiky. V některých případech lze za splnění určitých podmínek započíst i dobu studia v zahraničí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2008, č. j. 6 Ads 23/2007 - 101, publ. pod č. 1549/2008 Sb. NSS), o takový případ (vyslání ke studiu) se zde však nejednalo. Dobu studia stěžovatele ve Francii tudíž nelze podle českých právních předpisů jako dobu pojištění zohlednit. Rozhodující proto bylo posouzení této doby podle francouzských právních předpisů. Žalovaná tedy postupovala zcela správně, jestliže jako dobu pojištění získanou ve Francii hodnotila

pouze dobu pojištění potvrzenou francouzským nositelem pojištění. Nejvyšší správní soud se tak ztotožnil se závěrem žalované i Městského soudu v Praze, že stěžovatel nesplnil podmínku pro vznik nároku na starobní důchod spočívající v získání potřebné doby pojištění, neboť ke dni 17. 3. 2006 získal dobu pojištění v trvání 22 roků a 14 dnů.

Nejvyšší správní soud dále dospěl k závěru, že námitku stěžovatele, že do doby pojištění nebyla započtena ani doba výkonu zaměstnání u Interhotelu Flora Praha, s.p., v období od 7. 3. 1988 do 31. 3. 1989, je nutno posoudit jako nepřípustnou v souladu s § 104 odst. 4 s. ř. s. Důvody kasační stížnosti totiž nelze rozšiřovat nad rámec žalobních bodů, lze je opřít jen o takové konkrétní právní či skutkové důvody, jež byly v řízení před krajským soudem přípustně uplatněny (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2005, sp. zn. 2 Azs 134/2005, publ. pod č. 685/2005 Sb. NSS). Stěžovatel však námitku ohledně nezapočtení doby zaměstnání u Interhotelu Flora Praha, s.p., v žalobě ani následně v řízení před Městským soudem v Praze nevznesl.

Nejvyšší správní soud dodává, že jako zcela nepřípadnou je nutno hodnotit námitku, že se Městský soud v Praze nikterak nezabýval pochybením žalované, o němž bylo rozhodnuto rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 24. 2. 2010, č. j. 2 Cad 109/2009. Toto pochybení žalované mělo totiž spočívat v tom, že žalovaná při výpočtu výše starobního důchodu v rozhodnutí ze dne 7. 7. 2009 nehodnotila dobu od 7. 3. 1988 do 14. 12. 1988, kdy nebylo možné zjistit vyměřovací základ z doby zaměstnání stěžovatele, jako dobu vyloučenou podle § 16 odst. 4 písm. c) zákona č. 155/1995 Sb. Vzhledem k tomu, že podstatou projednávané věci je posouzení nároku na dávku, nikoliv její výše, je uvedená námitka irelevantní.

Nejvyšší správní soud uzavřel, že napadený rozsudek Městského soudu v Praze netrpí nezákonností z důvodů tvrzených stěžovatelem podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s., z úřední povinnosti pak nebyly zjištěny ani vady dle § 109 odst. 3 s. ř. s. Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaná ve věcech důchodových nemá rovněž právo na náhradu nákladů řízení ze zákona, soud proto nepřiznal náhradu nákladů řízení žádnému z účastníků (§ 60 odst. 1, 2 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Ustanovené zástupkyni stěžovatele náleží v souladu s § 11 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), odměna za dva úkony právní služby učiněné v řízení o kasační stížnosti, tj. převzetí a přípravu zastoupení a písemné podání soudu, ve výši 1000 Kč, a dále náhrada hotových výdajů ve výši paušální částky 600 Kč za dva úkony právní služby podle § 13 odst. 3 cit. vyhlášky. Ustanovené zástupkyni se tedy přiznává náhrada nákladů v celkové výši 1600 Kč. Uvedená částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 2 měsíců od právní moci tohoto rozsudku. Náklady právního zastoupení stěžovatele nese dle § 60 odst. 4 s. ř. s. stát.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. března 2011

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu